

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 31 серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Актуальні проблеми науки цивільного права
Викладач (-і)	Банасевич Ірина Іванівна, доцент, к.ю.н., доцент кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
E-mail викладача	iryna.banasevych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять викладача зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, щодо планів та змісту індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є основні принципи, доктринальні засади, правові джерела, юридичні категорії та інститути цивільного права, специфіка правового регулювання особистих немайнових та майнових відносин, заснованих на юридичній рівності, вільному волевиявленню та майновій самостійності їх учасників, особливості вирішення основних конструкційно-догматичних проблем цивільного права, які зберігають своє науково-практичне значення під час аналізу та розробки сучасного праворозуміння. Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>: 1. Загальна частина цивільного права. 2. Зобов'язальне право. 3. Спадкове право. Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми науки цивільного права» є однією із провідних та профілюючих дисциплін для студентів – магістрантів. Прийняття у 2003 році Цивільного кодексу України знаменувало новий етап розвитку приватного права в Україні. І, як засвідчує його науковий аналіз та осмислення, у ньому відбулося багато новел, порівняно з попереднім законодавством. Однак останніми роками науковці та практики все частіше обговорюють ідею системного, а не фрагментарного оновлення ЦК України. Важливим завданням юридичної науки нині стає науковий аналіз та переосмислення усіх приватно-правових інститутів. Зміст дисципліни дозволяє поглибити знання джерел цивільного права, розуміння підходів до виокремлення ознак цивільних правовідносин, їх класифікації, засад та принципів їх регулювання, а також шляхів гармонізації із законодавством ЄС. Основними джерелами приватного права виступають Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Кодекс торговельного мореплавства України, Земельний кодекс України, Сімейний кодекс України, закони України «Про акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про міжнародне приватне право», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про громадські об'єднання», «Про благодійну діяльність та благодійні організації», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про авторське право і суміжні права». «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на промислові зразки», «Про захист прав споживачів», «Про банки і банківську діяльність», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про фінансовий лізинг», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», «Про страхування», «Про транспорт», «Про залізничний транспорт», «Про автомобільний транспорт», «Про фінансово-кредитні механізми і	

управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю», «Про споживче кредитування», «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», «Про електронні довірчі послуги», та низка інших законів та підзаконних нормативно-правових актів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми науки цивільного права» є розширення та поглиблення у здобувачів освіти теоретичного розуміння основних принципів та інститутів цивільного права, закономірностей їх розвитку, особливостей правового регулювання цивільних правовідносин, а також основних дискусійних питань цивілістики. Відповідно до сучасних пріоритетів у вищій школі дана навчальна дисципліна покликана формувати студентів як майбутніх юристів-практиків, науковців, а також орієнтувати їх на дослідження проблематики цивільного права.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми науки цивільного права» є набуття студентами компетентностей щодо знання та розуміння доктринальних підходів до основних інститутів цивільного права, формування умінь та навичок для самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі здійснення суб'єктами цивільних правовідносин своїх суб'єктивних прав та виконання обов'язків.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу джерел цивільного права та результатів наукових досліджень цивільних правовідносин;

здатність проводити дослідження інститутів цивільного права на відповідному рівні;

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі іноземних;

здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

здатність генерувати нові ідеї у сфері цивільного права (креативність);

здатність приймати обґрунтовані рішення;

здатність розробляти проєкти у сфері цивільного права та управляти ними.

Фахові компетентності:

здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності у сфері цивільного права;

здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України;

здатність використовувати сучасні цивільно-правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів приватного права;

здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію;

здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці цивільно-правових явищ та правозастосовній діяльності;

здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм цивільного права, а також розуміння особливостей практики їх застосування;

здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері цивільного права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією;

здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, що спрямовані на регулювання цивільних правовідносин, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на цивільно-правові відносини;

здатність ефективно здійснювати правоосвітню діяльність.

Програмні результати навчання:

Соціально-гуманітарна ерудованість:

оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання;

проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел цивільного права, включаючи цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

Дослідницькі навички:

здійснювати презентацію свого дослідження у сфері цивільного права, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження.

Комунікація:

обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати та наводити переконливі аргументи;

дискутувати зі складних приватно-правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій:

ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію, отриману з достовірних джерел для проведення наукових досліджень та практичної діяльності у сфері цивільного права;

генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

Праворозуміння:

знати основні сучасні цивілістичні доктрини, цінності, принципи функціонування цивільного права та на їх основі аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України;

розуміти методику процесу правотворення та правозастосування інститутів приватного права.

Правозастосування:

демонструвати вміння узагальнювати практику застосування окремих цивільно-правових інститутів;

готувати проекти нормативно-правових актів, що регулюють цивільні правовідносини, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
1	081 Право	1	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	семін. заняття	сам. роб.

Змістовий модуль 1. Загальна частина цивільного права

Тема 1. Питання про предмет і метод цивільного права в юридичній науці та законодавстві України	2	-	4
Тема 2. Теорія цивільних правовідносин (поняття, зміст і класифікація)	-	2	4
Тема 3. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин (порівняльно-правовий аналіз національного та зарубіжного законодавства)	-	2	4

Тема 4. Теорії юридичної особи (минуле та сучасність)		2	-	4
Тема 5. Проблеми здійснення та захисту цивільних прав та виконання цивільно-правових обов'язків		2	2	2
Тема 6. Спірні питання цивільно-правової відповідальності		-	2	2
Тема 7. Теоретичні проблеми права власності та інших речових прав		-	-	4
Тема 8. Загальні положення про інтелектуальну власність та їх застосування в юридичній практиці		-	-	4
Тема 9. Особисті немайнові права фізичних і юридичних осіб		-	-	4
Змістовий модуль 2. Зобов'язальне право				
Тема 10. Теорія цивільно-правового договору		2	2	2
Тема 11. Загальна характеристика зобов'язань щодо реалізації майна		2	-	4
Тема 12. Зобов'язання з передачі майна в користування (теорія і практика)		-	2	4
Тема 13. Зобов'язання з виконання робіт у цивільному праві		-	-	4
Тема 14. Зобов'язання з надання послуг у Цивільному кодексі України		-	4	4
Тема 15. Зобов'язання, що виникають з односторонніх правочинів і з дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення		-	-	4
Тема 16. Зобов'язання, що виникають внаслідок заподіяння шкоди		2	2	2
Змістовий модуль 3. Спадкове право				
Тема 17. Загальні положення про спадкування		4	-	-
Разом за семестр		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р. та протокол №11 від 25 червня 2019 р., № 6 від 25 червня 2020 р.) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2021/03/Положення-про-оцінювання-студентів-у-ННІОІ.pdf			
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи на 9-му занятті, яка охоплює усі питання навчальної дисципліни, що опрацьовувались на семінарських заняттях. На контрольну виноситься 2 практичних завдання, які оцінюються у 7 балів кожне та теоретичне запитання, яке оцінюється у 6 балів. Максимальний бал за контрольну складає 20. <u>За бажанням</u> (для отримання додаткових від 1 до 5-ти балів за семестр) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань			

	знаходяться в Методичних вказівках до виконання індивідуальних завдань, які розміщені на сайті кафедри. https://kcp.pnu.edu.ua/спеціалізація-приватне-право/
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – екзамен проводиться, якщо здобувач освіти набрав за результатами семестрового (поточного) контролю не менше 25 балів. Екзамен проводиться у письмовій формі та передбачає виконання письмової екзаменаційної роботи на предмет з'ясування опанування магістрантом змісту навчальної дисципліни, системності набутих ним компетентностей. Екзаменаційний білет включає два теоретичні питання, які оцінюються у 10 балів кожне та дві задачі, які оцінюються у 15 балів кожна. Максимальний бал – 50 балів. Екзамен може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі www.d-learn.pnu.edu.ua. У такому разі екзамен проводиться у тестовій формі. Структура білета – 50 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється в один бал. Екзаменаційний бал додається до отриманих студентом балів за семестровий (поточний) контроль та заноситься у відомість успішності.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами освіти однієї обов'язкової та додаткових письмових контрольних робіт, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках для самостійної роботи), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях, а також розв'язування тестових завдань з використанням технологій дистанційного навчання на платформі www.d-learn.pnu.edu.ua. Методичні матеріали розміщені на сайті кафедри <https://kcp.pnu.edu.ua/спеціалізація-приватне-право/>

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають семінарські заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.

Лекційні заняття можуть проводитися з використанням технологій дистанційного навчання. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5

балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2021/03/Положення-про-оцінювання-студентів-у-ННЮІ.pdf>

8. Рекомендована література

1. Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України: у 2 т. /за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В.В. Луця. 5-е вид., перероб. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2013. Т.1. 832 с.

2. Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України: у 2 т. /за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В.В. Луця. 5-е вид., перероб. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2013. Т.2. 1022 с.

3. Зобов'язальне право: теорія і практика. Навчальний посібник / О.В.Дзера, Н.С.Кузнецова, В.В.Луць та ін.; За ред. О.В.Дзери. К.: Юрінком Інтер, 2011.

4. Цивільне право: підручник: у 2 т. /за ред. В.І.Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. Х. 2017. Т.1. 656 с.

5. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. Т. 1. Загальні положення. Особи / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харів: ЕКУС, 2020. 928 с.

6. Цивільне право України: нові виклики і перспективи розвитку : матеріали XVIII міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 98-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслова (Харків, 28 лют. 2020 р.). Харків: Право, 2020. 480 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SBORNIKI_2020/Sb_Maslov_2020.pdf

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Банасевич І.І. Актуальні проблеми науки цивільного права: Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи магістрантів денної форми навчання спеціальності «Право». Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2021. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/спеціалізація-приватне-право/>

2. Банасевич І.І. Актуальні проблеми науки цивільного права: Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять магістрантів 1-го курсу спеціальності «Право» денної форми навчання. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника», 2021. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/спеціалізація-приватне-право/>

Викладач

доц. І. І. Банасевич